
Epidemija pametnih telefonov

Manfred Spitzer

Mladinska knjiga-Mohorjeva,

Ljubljana-Celovec, 2021,

prevod: Aleš Učakar, 29,99 €

Ocena: +++++

Prebral: Bernard Nežmah

Profesor psihiatrije na Univerzi v Ulmu razčlenjuje nevarnost modernih mobijev.

Skozi 15 poglavij teče stopnjevanje, ki ga podlaga z osupljivimi statističnimi podatki. Otroci v ZDA, stari od šest do 12 let, so pred zaslonskimi mediji po šest ur na dan, po svetu jih štiri milijarde ljudi uporabljajo po več kot pet ur na dan. Od tod porast debelosti, za 33 odstotkov upočasnjena hoja, kratkovidnost, motnje mišljenja in spanja, koronarne bolezni, depresija, zasvojenost, intelektualna zanemarjenost, odtujenost od narave in soljudi, upad empatije ... Jasno, če dnevu poleg spanja, prehranjevanja, šole ali službe odbiješ še šest ur, časa preprosto zmanjka.

Toda avtor pokaže še bolj fatalen fenomen: povprečni IQ se na zahodu iz leta v leto znižuje! Več ko smo pred mobiji, bolj izgublamo sposobnost miselne artikulacije. To kažejo številke iz raziskav, a nakazuje tudi premislek o delovanju spleta. Na njem po vsebinah večinoma ne brskamo samostojno, marveč se prepuščamo algoritmom, ki nam preišljeno ponujajo radikalizacije iskanih pojmov – dlje ko nas zadržijo pred zasloni, več reklam nam lahko podtaknejo. Pomoč stroja je danajsko darilo, zraven pa izgubimo še sposobnost samostojnega iskanja in ocenjevanja teže podatkov. Splet, skozi katerega teče največji del oglaševalskega denarja, bo seveda favoriziral neverjetno, torej bodo laži in fake-news s stališča šokantnosti zmagovale nad dejstvi in resnico; ker so zanimivejše, se bodo širile hitreje.

K temu prišteje še moderno manijo imeti svoje mnenje, ki kajpak ni plod poglobljenega premišljevanja, temveč všečno pobrana floskula s spleta.

Neusmiljeno trdo – strup, ki ga zmore malokdo jemati v zdravih dozah.